

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 1 4 2 4 1 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

FIZIKA
≡ Izpitna pola 1 ≡

Četrtek, 28. avgust 2014 / 90 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko, šilček, računalo brez grafičnega zaslona in možnosti računanja s simboli ter geometrijsko orodje.

Kandidat dobi list za odgovore.

Priloga s konstantami in enačbami je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na list za odgovore).

Izpitna pola vsebuje 35 nalog izbirnega tipa. Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko. Pri reševanju si lahko pomagate s podatki iz periodnega sistema na strani 2 ter s konstantami in enačbami v prilogi.

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v **izpitno polo** tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 4 prazne.

PERIODNI SISTEM ELEMENTOV

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	H vodik 1 1.01	Be berilijski 4 9.01	Mg magnezij 12 24.3	Ca kalcij 20 40.1	Sc skandij 21 45.0	Ti titan 22 47.9	V vanadij 23 50.9	Cr krom 24 52.0
2.	Li litij 3 6.94	Be berilijski 4 9.01	Mg magnezij 12 24.3	Mn mangan 25 54.9	Fe železo 26 55.8	Co kobalt 27 58.9	Ni nikelj 28 58.7	Zn cink 30 65.4
3.	Na natrij 11 23.0	Mg magnezij 12 24.3	Al aluminij 13 27.0	Tc tehnečij 43 96.0	Ru rutenij 44 103	Pd paladij 46 108	Ag srebro 47 112	Ga germanij 31 69.7
4.	K kalij 19 39.1	Sr stroncij 38 85.5	Y itrij 39 88.9	Zr cirkonij 40 91.2	Nb niobijski 41 92.9	Ta tantal 73 181	W volfram 74 184	Os osmij 76 190
5.	Rb rubidij 37 85.5	Ca cezij 55 (223)	La barij 56 Ra francij 87	Hf hafnij 72 Rf radij 88	Ta tantal 57 Ac aktinij 89	Bh bohrij 105 Ds darmstadtij 106	Pt platina 77 Hs hassij 107	Au zlatko 79 Ds darmstadtij 109
6.	Cs cezij 55 (226)	Fr francij 87	Fr francij 88	Db rutherfordij 104	Bh bohrij 105	Bh bohrij 107	Ir iridij 78 Mt meitherij 108	Hg živo srebro 80 Rg rentgenij 110
7.								

relativna atomska masa
simbol
ime elementa
vrstno število

	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	B bor 5 10.8	C ogljik 6 12.0	N dušik 7 14.0	O kisik 8 16.0	F fluor 9 19.0	He helij 2 4.00
2.	Si silicij 14 28.1	P fosfor 15 31.0	S žveplo 16 32.1	Cl klor 17 35.5	Ar argon 18 39.9	Ne neon 10 20.2
3.	Al aluminij 13 27.0	In indij 49 115	Sn kositer 50 119	Te telur 51 122	I jod 53 127	Xe ksenon 54 131
4.	Pd paladij 46 106	Ag srebro 47 108	Pt platina 77 192	Te telur 81 204	Po polonij 84 (209)	Rn radon 86 (210)
5.	Ir iridij 78 195	Os osmij 76 197	Hg živo srebro 80 201	Bi bismut 82 207	At astat 85 (222)	
6.	W volfram 74 (272)	Re renij 75 (277)	Pt platina 78 (281)	Tl talij 81 (272)	Rg rentgenij 111 109	
7.						

	Lantanoidi	Aktinoidi	
1.	Ce cerij 58 140	Pr prazodij 59 141	Tm tulij 68 169
2.	Eu europij 61 150	Dy disprozij 66 163	Yb iterbij 70 173
3.	Gd gadolinij 64 157	Tb terbij 65 159	Lu lutecij 71 175
4.	Sm samarij 62 152	Y iterbij 67 165	
5.	Eu europij 63 152	Er erbij 68 167	
6.	Pm prometij 61 144	Ho holmij 67 169	
7.	Am americij 95 (243)	Fm fermij 100 (257)	
8.	Cf kalifornij 98 (251)	Es einsteinij 99 (258)	
9.	Bk berkelij 97 (247)	Md mendelevij 101 (259)	
10.	Cm curij 96 (237)	No nobelij 102 (262)	
11.	Pa protaktinij 91 (231)	Lr lavrencoj 103 (262)	
12.	Th torij 90 (232)		

V sivo polje ne pišite.

Konstante in enačbe

srednji polmer Zemlje	$r_z = 6370 \text{ km}$
težni pospešek	$g = 9,81 \text{ m s}^{-2}$
hitrost svetlobe	$c = 3,00 \cdot 10^8 \text{ m s}^{-1}$
osnovni naboj	$e_0 = 1,60 \cdot 10^{-19} \text{ As}$
Avogadrovo število	$N_A = 6,02 \cdot 10^{26} \text{ kmol}^{-1}$
splošna plinska konstanta	$R = 8,31 \cdot 10^3 \text{ J kmol}^{-1} \text{ K}^{-1}$
gravitacijska konstanta	$G = 6,67 \cdot 10^{-11} \text{ N m}^2 \text{ kg}^{-2}$
električna (influenčna) konstanta	$\epsilon_0 = 8,85 \cdot 10^{-12} \text{ As V}^{-1} \text{ m}^{-1}$
magnetna (indukcijska) konstanta	$\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \text{ Vs A}^{-1} \text{ m}^{-1}$
Boltzmannova konstanta	$k = 1,38 \cdot 10^{-23} \text{ JK}^{-1}$
Planckova konstanta	$h = 6,63 \cdot 10^{-34} \text{ Js} = 4,14 \cdot 10^{-15} \text{ eVs}$
Stefanova konstanta	$\sigma = 5,67 \cdot 10^{-8} \text{ W m}^{-2} \text{ K}^{-4}$
poenotena atomska masna enota	$m_u = 1 \text{ u} = 1,66054 \cdot 10^{-27} \text{ kg} = 931,494 \text{ MeV}/c^2$
lastna energija atomske enote mase	$m_u c^2 = 931,494 \text{ MeV}$
masa elektrona	$m_e = 9,109 \cdot 10^{-31} \text{ kg} = 1 \text{ u}/1823 = 0,5110 \text{ MeV}/c^2$
masa protona	$m_p = 1,67262 \cdot 10^{-27} \text{ kg} = 1,00728 \text{ u} = 938,272 \text{ MeV}/c^2$
masa nevtrona	$m_n = 1,67493 \cdot 10^{-27} \text{ kg} = 1,00866 \text{ u} = 939,566 \text{ MeV}/c^2$

Gibanje

$$\begin{aligned}s &= vt \\s &= \bar{v}t \\s &= v_0 t + \frac{at^2}{2} \\v &= v_0 + at \\v^2 &= v_0^2 + 2as \\ \nu &= \frac{1}{t_0} \\ \omega &= 2\pi\nu \\v_o &= \frac{2\pi r}{t_0} \\a_r &= \frac{v_o^2}{r} \\s &= s_0 \sin \omega t \\v &= \omega s_0 \cos \omega t \\a &= -\omega^2 s_0 \sin \omega t\end{aligned}$$

Sila

$$\begin{aligned}g(r) &= g \frac{r_z^2}{r^2} \\F &= G \frac{m_1 m_2}{r^2} \\ \frac{r^3}{t_0^2} &= \text{konst.} \\F &= ks \\F &= pS \\F &= k_t F_n \\F &= \rho g V \\ \vec{F} &= m \vec{a} \\ \vec{G} &= m \vec{v} \\ \vec{F} \Delta t &= \vec{\Delta G} \\M &= r F \sin \alpha \\ \Delta p &= \rho g h\end{aligned}$$

Energija

$$\begin{aligned}A &= \vec{F} \cdot \vec{s} \\A &= Fs \cos \varphi \\W_k &= \frac{mv^2}{2} \\W_p &= mgh \\W_{pr} &= \frac{ks^2}{2} \\P &= \frac{A}{t} \\A &= \Delta W_k + \Delta W_p + \Delta W_{pr} \\A &= -p \Delta V\end{aligned}$$

Elektrika

$$I = \frac{e}{t}$$

$$F = \frac{e_1 e_2}{4\pi\epsilon_0 r^2}$$

$$\vec{F} = e\vec{E}$$

$$U = \vec{E} \cdot \vec{s} = \frac{A_e}{e}$$

$$E = \frac{e}{2\epsilon_0 S}$$

$$e = CU$$

$$C = \frac{\epsilon_0 S}{l}$$

$$W_e = \frac{CU^2}{2} = \frac{e^2}{2C}$$

$$U = RI$$

$$R = \frac{sl}{S}$$

$$U_{\text{ef}} = \frac{U_0}{\sqrt{2}}; I_{\text{ef}} = \frac{I_0}{\sqrt{2}}$$

$$P = UI$$

Toplotna

$$n = \frac{m}{M} = \frac{N}{N_A}$$

$$pV = nRT$$

$$\Delta l = \alpha l \Delta T$$

$$\Delta V = \beta V \Delta T$$

$$A + Q = \Delta W$$

$$Q = cm \Delta T$$

$$Q = qm$$

$$W_0 = \frac{3}{2} kT$$

$$P = \frac{Q}{t}$$

$$P = \lambda S \frac{\Delta T}{\Delta l}$$

$$j = \frac{P}{S}$$

$$j = \sigma T^4$$

Magnetizem

$$\vec{F} = I\vec{l} \times \vec{B}$$

$$F = IlB \sin\alpha$$

$$\vec{F} = e\vec{v} \times \vec{B}$$

$$B = \frac{\mu_0 I}{2\pi r}$$

$$B = \frac{\mu_0 NI}{l}$$

$$M = NISB \sin\alpha$$

$$\Phi = BS \cos\alpha$$

$$U_i = lvB$$

$$U_i = \omega SB \sin\omega t$$

$$U_i = -\frac{\Delta\Phi}{\Delta t}$$

$$L = \frac{\Phi}{I}$$

$$W_m = \frac{LI^2}{2}$$

$$\frac{U_1}{U_2} = \frac{N_1}{N_2}$$

Nihanje in valovanje

$$t_0 = 2\pi\sqrt{\frac{m}{k}}$$

$$t_0 = 2\pi\sqrt{\frac{l}{g}}$$

$$t_0 = 2\pi\sqrt{LC}$$

$$c = \lambda\nu$$

$$d \sin\alpha = N\lambda$$

$$j = \frac{P}{4\pi r^2}$$

$$\nu = \nu_0 \left(1 \pm \frac{v}{c} \right)$$

$$\nu = \frac{\nu_0}{1 \mp \frac{v}{c}}$$

$$c = \sqrt{\frac{Fl}{m}}$$

$$\sin\varphi = \frac{c}{v}$$

Moderna fizika

$$W_f = h\nu$$

$$W_f = A_i + W_k$$

$$W_f = \Delta W_n$$

$$\Delta W = \Delta mc^2$$

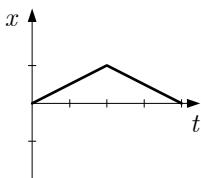
$$N = N_0 2^{-\frac{t}{t_{1/2}}} = N_0 e^{-\lambda t}$$

$$\lambda = \frac{\ln 2}{t_{1/2}}$$

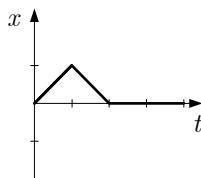
$$A = N\lambda$$

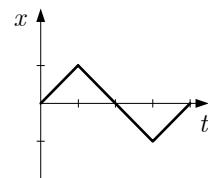
1. Debelina človeškega lasu znaša $100 \mu\text{m}$. V katerem od spodnjih odgovorov je navedena enaka razdalja?
A 1000 nm
B 0,10 mm
C 0,10 cm
D 0,010 dm
2. Kateri graf lege v odvisnosti od časa opisuje gibanje, na koncu katerega je premik glede na začetno lego največji? Enote na vseh grafih so enake.

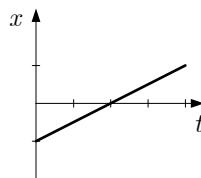
A

B

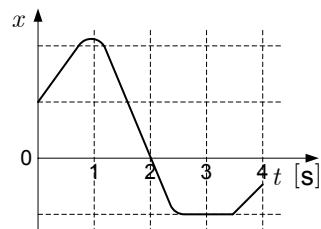

C

D

3. Letalo, ki sprva miruje, se začne enakomerno pospešeno gibati po vzletni stezi. Po 30 m vožnje je njegova hitrost 14 m s^{-1} . Kolikšno dodatno pot mora narediti, da se njegova hitrost podvoji?
A 30 m
B 60 m
C 90 m
D 120 m
4. Točkasto telo se giblje po premici. Graf lege telesa v odvisnosti od časa je na spodnji sliki. Katera od izjav o gibanju tega telesa je pravilna?
A Telo je v trenutku $t = 0$ v koordinatnem izhodišču.
B Telo ima največjo hitrost v trenutku $t = 1 \text{ s}$.
C Telo v trenutku $t = 2 \text{ s}$ miruje v koordinatnem izhodišču.
D Telo se v trenutku $t = 2 \text{ s}$ giblje skozi koordinatno izhodišče.

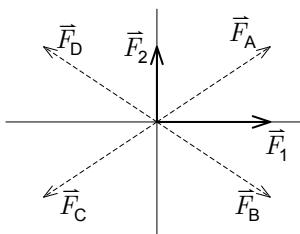

5. Telo kroži z obhodnim časom 10 s . S kolikšno frekvenco kroži telo, ki ima dvakrat večjo obodno hitrost in kroži po krožnici z enakim polmerom?
A $0,1 \text{ Hz}$
B $0,2 \text{ Hz}$
C $0,05 \text{ Hz}$
D Ni dovolj podatkov.

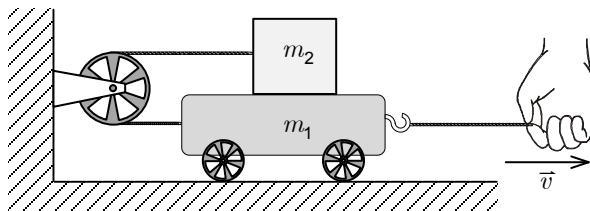
6. Sili $F_1 = 25 \text{ N}$ in $F_2 = 15 \text{ N}$ sta pravokotni druga na drugo (gl. sliko). Kateri od štirih črtkano narisanih vektorjev ($\vec{F}_A$, $\vec{F}_B$, $\vec{F}_C$, $\vec{F}_D$) predstavlja silo $-(\vec{F}_1 + \vec{F}_2)$?

- A $\vec{F}_A$
- B $\vec{F}_B$
- C $\vec{F}_C$
- D $\vec{F}_D$

7. Na voziček s težo $\vec{F}_{g1}$ postavimo kladivo s težo $\vec{F}_{g2}$, ki je z vrvico prek škripca povezana z vozičkom. Trenja med vozičkom in mizo ni. Voziček se premika enakomerno, ko ga vlečemo s silo $\vec{F}_v$. Kolikšen je koeficient trenja med kladivo in vozičkom?

- A $k_{tr} = \frac{F_v}{F_{g2}}$
- B $k_{tr} = \frac{F_v}{F_{g2} + F_{g1}}$
- C $k_{tr} = \frac{F_v}{2F_{g2}}$
- D $k_{tr} = \frac{F_v}{F_{g1} - F_{g2}}$

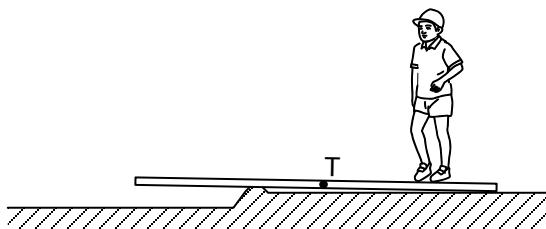

8. Z dlanjo objamemo tubo zobne paste in jo stisnemo tako, da se tlak v tubi poveča za $2,0 \text{ kPa}$. Površina tube je $S_t = 100 \text{ cm}^2$, površina izhodne odprtine tube (pod zamaškom) je $S_z = 0,25 \text{ cm}^2$. Za koliko se poveča sila paste na zamašek zaradi opisanega stiskanja tube?

- A 400 N
- B 10 N
- C $0,50 \text{ N}$
- D 50 mN

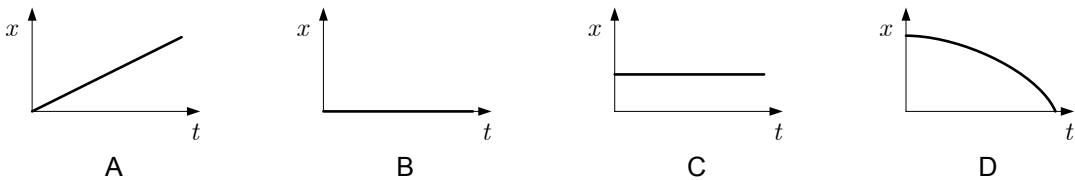
9. Deska z maso 20 kg in dolžino l leži na pločniku, tako da je tretjina gleda čez rob pločnika. Največ kako daleč čez rob pločnika lahko stopi otrok z maso 40 kg , da se deska ne prevesi?

- A $l/2$
- B $l/4$
- C $l/6$
- D $l/12$

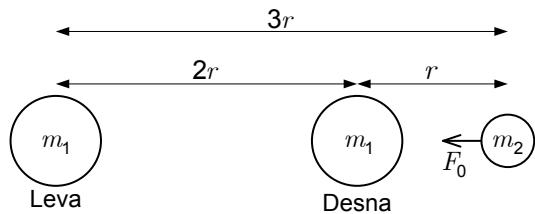

10. Vsota vseh sil na neko telo je enaka nič. Kateri graf lege telesa v odvisnosti od časa zagotovo ne opisuje gibanja takšnega telesa?

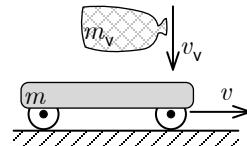
11. Dve enaki krogli z masama po m_1 in manjšo kroglico z maso m_2 postavimo, kakor kaže slika. Gravitacijsko privlačno silo med levo kroglo in kroglico označimo z F_0 . Kolikšna je rezultanta gravitacijskih sil, s katerima delujeta obe krogli na kroglico?

- A $10F_0$
- B $9F_0$
- C $8F_0$
- D $4F_0$

12. Voziček z maso m se giblje po vodoravnih tračnicah s hitrostjo v . Trenje med kolesi in tračnicami je zanemarljivo. Na voziček pade v navpični smeri vreča, ki ima maso m_v in hitrost v_v , kakor kaže slika. Vreča po trku ostane na vozičku. Kateri odgovor najbolje opisuje hitrost vozička skupaj z vrečo takoj po trku?

- A Lahko je večja ali manjša od hitrosti vozička pred trkom, odvisna je od hitrosti vreče.
- B Je večja kakor hitrost vozička pred trkom, ker gibalno količino vreče prištejemo gibalni količini vozička.
- C Je manjša kakor hitrost vozička pred trkom, ker ima vreča pred trkom gibalno količino v navpični smeri, ki ne vpliva na gibalno količino v smeri gibanja.
- D Je enaka hitrosti vozička pred trkom, ker ima vreča pred trkom gibalno količino v navpični smeri, ki ne vpliva na gibalno količino v smeri gibanja.

13. V katerem od navedenih primerov opravi dijakinja na kovčku negativno delo?

- A Dijakinja drži kovček na miru.
- B Dijakinja počasi dvigne kovček s tal.
- C Dijakinja počasi spusti kovček na tla.
- D Dijakinja s kovčkom v roki hodi po vodoravni podlagi s stalno hitrostjo.

14. V katerem od naštetih primerov ima avto največjo kinetično energijo?

- A Ko vozi s hitrostjo 23 m s^{-1} po vodoravni cesti.
- B Ko vozi s hitrostjo 20 m s^{-1} po klancu navzgor. Naklon klanca je 30° .
- C Ko vozi s hitrostjo 20 m s^{-1} po klancu navzdol. Naklon klanca je 30° .
- D Ko vozi s hitrostjo 24 m s^{-1} v ovinku z radijem 20 m .

15. Ali je mogoče, da telo z maso 5 kg plava v vodi z maso 1 kg ?

- A Nikakor ne.
- B Vsekakor da.
- C Da, če je njegova prostornina manjša od prostornine vode.
- D Da, če je njegova gostota manjša od gostote vode.

16. V posodo zapremo določeno maso idealnega plina. Plin ima pri temperaturi T_0 in tlaku p_0 prostornino V_0 . Katerega od spodaj navedenih stanj za obravnavani plin ni mogoče doseči?

- A $p = 2p_0; V = \frac{1}{2}V_0; T = T_0$
- B $p = \frac{1}{2}p_0; V = 3V_0; T = \frac{3}{2}T_0$
- C $p = \frac{3}{2}p_0; V = \frac{1}{2}V_0; T = \frac{3}{4}T_0$
- D $p = \frac{2}{3}p_0; V = 3V_0; T = \frac{1}{2}T_0$

17. Dve telesi z enakima masama se dotikata. Prvo ima večjo temperaturo od drugega. Ali med njima teče topotni tok?

- A Da, topotni tok teče s prvega na drugega.
- B Da, topotni tok teče z drugega na prvega.
- C Ne.
- D Ni dovolj podatkov.

18. Dve plošči (zid in stiropor) z enako površino in debelino, a različnim koeficientom topotne prevodnosti sta izpostavljeni enaki temperaturni razlike. Topotni tok skozi prvo ploščo je takrat enak P_1 , topotni tok skozi drugo ploščo je P_2 ($P_1 > P_2$). Kaj pri enakih zunanjih pogojih velja za topotni tok P skozi plošči, ko ju postavimo drugo za drugo?

- A $P > P_1$
- B $P > (P_1 + P_2)$
- C $P_2 < P < P_1$
- D $P < P_2$

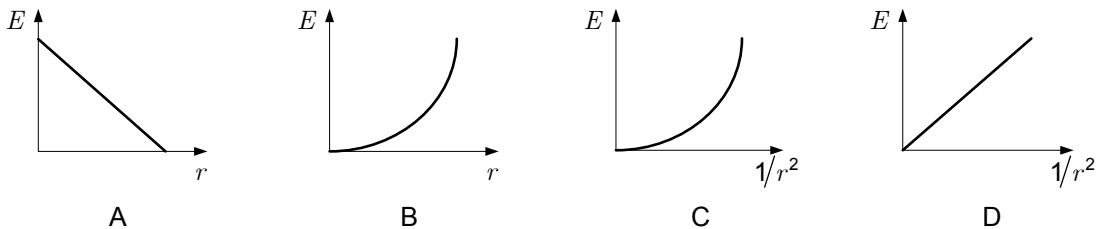

M 1 4 2 4 1 1 1 1 0 9

19. S kovinsko kroglico A z nabojem $+300 \text{ nAs}$ se dotaknemo kovinske kroglice B z nabojem -400 nAs . Katera izjava najbolje opisuje, kaj se pri tem zgodi?

- A Del protonov s kroglice A gre na kroglico B, del elektronov s kroglice B pa na kroglico A.
- B Ob dotiku se izniči naboj protonov na kroglici A in del naboja elektronov na kroglici B.
- C Del elektronov s kroglice B se premakne na kroglico A.
- D Del protonov s kroglice A se premakne na kroglico B.

20. Kateri od grafov pravilno kaže jakost električnega polja točkastega naboja, pri čemer je r oddaljenost od naboja?

21. Tri različne grelce z različnimi upori vežemo na napetost 230 V . V katerem primeru je skupna moč grelcev največja?

- A Vsi trije grelci so vezani zaporedno.
- B Grelca z manjšima uporoma sta vezana vzporedno, grelec z večjim uporom pa njima zaporedno.
- C Grelca z večjima uporoma sta vezana zaporedno, grelec z manjšim uporom pa njima zaporedno.
- D Vsi trije grelci so vezani vzporedno.

22. Na vir napetosti priključimo uporovno žico z dolžino l in presekom S , ki ima električni upor R_1 , ter zaporedno vezan upornik z enakim uporom, kakor ga ima žica. Tok skozi vir napetosti je I_0 . Kolikšen je tok skozi vir napetosti, če dolžino uporovne žice podvojimo?

- A $I = \frac{1}{2}I_0$
- B $I = \frac{1}{3}I_0$
- C $I = \frac{2}{3}I_0$
- D $I = \frac{3}{4}I_0$

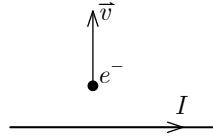
23. Katera izjava o zemeljskem magnetnem polju je napačna?

- A Silnice so najgostejše v bližini magnetnih polov.
- B Na ekvatorju je magnetna igla kompasa obrnjena vzdolž silnic magnetnega polja Zemlje.
- C V poljubni točki na silnici zemeljskega magnetnega polja je smer magnetnega polja tangentna na silnico v tej točki.
- D Magnetna igla kompasa kaže vedno pravokotno na silnice magnetnega polja Zemlje.

24. Elektron je v bližini ravnega vodnika in se giblje v označeni smeri. Po vodniku teče tok, kakor kaže skica. V kateri smeri deluje na elektron v tem primeru magnetna sila?

- A Proti vodniku.
- B V nasprotni smeri električnega toka.
- C V smeri električnega toka.
- D Pravokotno na ravnino skice.

25. Transformator ima na primarni strani 2000 ovojev, na sekundarni pa 150 ovojev. Napetost in tok na primarni tuljavi označimo z U_1 in I_1 , napetost in tok na sekundarni tuljavi pa z U_2 in I_2 . Katera trditev je pravilna?

- A $U_2 < U_1$; $I_2 < I_1$
- B $U_2 < U_1$; $I_2 > I_1$
- C $U_2 > U_1$; $I_2 < I_1$
- D $U_2 > U_1$; $I_2 > I_1$

26. Najmanj koliko časa potrebuje vzmetno nihalo za premik od ene do nasprotne skrajne lege? Z ν_0 označimo frekvenco nihala.

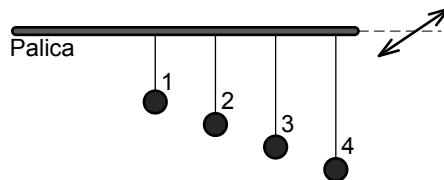
A	$\frac{4}{\nu_0}$	B	$\frac{1}{4\nu_0}$	C	$\frac{2}{\nu_0}$	D	$\frac{1}{2\nu_0}$
---	-------------------	---	--------------------	---	-------------------	---	--------------------

27. Na vzmeti visi utež z maso 30 g. Nihajni čas tega nihala je 1,3 s. Kolikšno maso moramo dodati tej uteži, da bo nihajni čas 2,6 s?

- A 20 g
- B 30 g
- C 90 g
- D 120 g

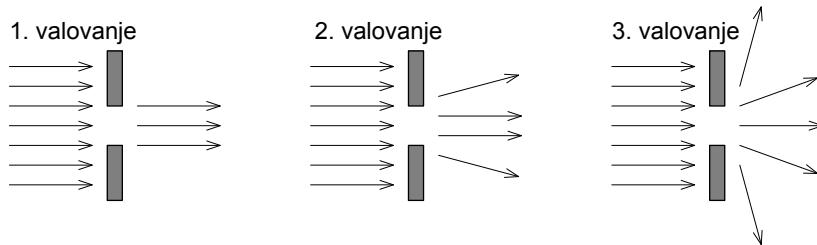
28. Na palici so na različno dolgih vrvicah obešena štiri nitna nihala. Palico nihamo v vodoravni ravnini, prečno na palico. Ko nihamo palico s frekvenco 2,7 Hz, je v resonanci nihalo 2. Frekvenco nihanja palice nato povečamo tako, da je spet eno od nihal v resonanci. Katero?

- A Nihalo 1.
- B Nihalo 3.
- C Nihalo 4.
- D Za odgovor ni dovolj podatkov.

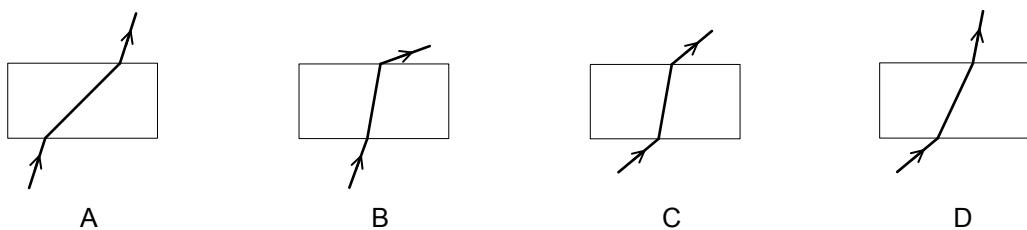

29. Opazujemo uklon treh valovanj. Vsaka reža je široka 10 cm. Slike kažejo žarke vpadnega valovanja in žarke valovanja, ki je prešlo oviro. Kateri odgovor smiselno navaja velikosti valovnih dolžin posameznega valovanja?

	λ_1	λ_2	λ_3
A	10 mm	10 cm	10 dm
B	10 cm	10 mm	10 dm
C	10 dm	10 cm	10 mm
D	10 dm	10 mm	10 cm
30. Z Dopplerjevim pojavom preiskujemo hitrost krvnih celic. Ultrazvočna naprava oddaja zvok frekvence 6,0 MHz in sprejema odbiti zvok. Katera izjava je pravilna?
- A Če se krvne celice gibljejo tako, da se oddaljujejo od naprave, bo ta sprejela zvok s frekvenco, ki je višja od 6,0 MHz.
B Če se krvne celice gibljejo tako, da se približujejo napravi, bo ta sprejela zvok s frekvenco, ki je višja od 6,0 MHz.
C Če se krvne celice gibljejo tako, da se približujejo napravi, bo ta sprejela zvok s frekvenco, ki je nižja od 6,0 MHz.
D Ultrazvočna naprava zazna odbiti zvok le, če krvne celice mirujejo.
31. Curek laserske svetlobe vstopa iz zraka v steklen kvader in na drugi strani iz njega izstopa. Katera slika pravilno prikazuje potek curka?

32. Ob jasnom vremenu pada na vsak m^2 zemeljske površine tal svetloba z močjo 1000 W. Ocenite, koliko fotonov pade na en m^2 vsako sekundo. Privzemite, da je energija vsakega fotona enaka 2,3 eV.
- A Med 10^2 in 10^3 .
B Med 10^6 in 10^9 .
C Med 10^{12} in 10^{15} .
D Med 10^{20} in 10^{22} .

33. Katera od spodnjih izjav najbolje pojasnjuje fotoefekt v fotocelici?

- A S curkom elektronov obsevamo negativno fotokatodo. Elektroni se od nje odbijejo in letijo proti anodi.
- B Fotone usmerimo na fotokatodo. Iz nje izbijejo elektrone, ki nato letijo proti anodi.
- C Elektrone usmerimo na anodo. Iz nje izbijejo elektrone, ki nato letijo proti fotokatodi.
- D Fotokatodo priključimo na visoko napetost tako, da zažari in začne oddajati elektrone, ki letijo proti anodi.

34. Katera izjava najbolje opisuje razpad alfa?

- A Nevtron v jedru razpade na elektron, proton in antineutrino.
- B Jedro izseva foton.
- C Jedro izseva helijovo jedro.
- D Jedro izseva nevron.

35. Jedrsko reakcijo ${}^2\text{H} + {}^3\text{H} \rightarrow {}^4\text{He} + n$ uvrščamo med reakcije, ki opisujejo neki fizikalni pojav. Kako imenujemo ta pojav?

- A Razpad vodika.
- B Zlivanje jeder.
- C Jedska cepitev.
- D Razpad α .

13/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

15/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran